

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 3 januari 2024

Mål nr

P 124-23

PARTER

Klagande

[REDACTED]

[REDACTED]

Motparter

1. BIE

2. DL

SAKEN

Avvisat överklagande

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätts, Mark- och miljööverdomstolen, dom 2022-12-14 i mål

P 14061-21

Frågan i målet

5. Frågan i målet är om ett överklagande som, innan tiden för överklagande löpt ut, har fastnat i ett spamfilter hos den mottagande myndigheten, och först därefter levererats till myndighetens mottagningsfunktion ska anses ha kommit in i rätt tid.

När har en handling kommit in till en myndighet?

6. Enligt 22 § första stycket förvaltningslagen (2017:900) har en handling kommit in till en myndighet den dag som handlingen når myndigheten eller en behörig befattningshavare (jfr även första styckena i 33 kap. 3 § rättegångsbalken, 44 § förvaltningsprocesslagen, 1971:291, och 44 § lagen, 1996:242, om domstolsärenden). I förarbetena anges, när det gäller handlingar skickade via e-post, att en handling ska anses ha kommit in när den finns tillgänglig för myndigheten eller en behörig befattningshavare på myndighetens server i datanätverket (se prop. 2016/17:180 s. 307).

7. Regleringen syftar bl.a. till att det någorlunda enkelt och med en rimlig grad av precision ska gå att fastställa när en handling har kommit in till en myndighet. Regleringen har utformats på ett sådant sätt att onödiga rättsförluster för enskilda i möjligaste mån ska undvikas (jfr prop. 2016/17:180 s. 138 f.).

8. Med beaktande av lagtextens utformning och de intressen som ligger bakom regleringen bör ett e-postmeddelande som har skickats till anvisad adress och nått den mottagande myndighetens datanätverk inom överklagandetiden anses ha kommit in, oavsett hur myndigheten har organiserat sin hantering av skräppost och liknande.

9. I sammanhanget bör framhållas att det i princip är den enskilde som har bevisbördan för att meddelandet har skickats och som står risken för att överföringen av meddelandet försenas eller annars inte fungerar som den ska (jfr bl.a. prop. 2016/17:180 s. 142, RÅ 1991 ref. 90 samt NJA 2010 s. 165).

När det gäller vanliga brev har det, mot denna bakgrund, utbildats en rättspraxis som innebär att den enskilde behöver skicka sitt meddelande en viss tid i förväg för att han eller hon ska anses ha laga förfall om meddelandet inte når fram i tid (jfr t.ex. NJA 2019 s. 526). Om ett meddelande i tid har kommit in till myndigheten på det sätt som lagen kräver spelar det emellertid ingen roll när meddelandet har skickats och inte heller har principen om att den enskilde står risken för att meddelandet inte kommer fram någon betydelse.

Bedömningen i detta fall

10. Överklagandet har kommit in till myndigheten inom överklagandetiden (jfr p. 2 och 8). Nämndens överklagande ska därför avslås.

I avgörandet har deltagit justitieråden [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] [REDACTED] (referent) och [REDACTED]
Föredragande har varit justitiesekreteraren [REDACTED]